

ROERKERKNIEUWS - tijd door het jaar

editie 177 (30 oktober 2023) – www.roerkerken.nl

Inleiding

Onze pastoor was op dinsdagavond 24 oktober j.l. te gast bij de pas opgerichte Soos Oriëntatie in Posterholt (Dörpshoes De Beuk) om te spreken over de toekomst van de Kerk, met name in onze streken, en wel in het kader van een interview (het eerste trouwens überhaupt dat deze vereniging organiseerde). De aankondiging daarvan viel min of meer samen met de publicatie van de handreiking van het bisdom, waarin de kerkbesturen worden uitgenodigd na te denken over de toekomst van onze kerkgebouwen. Dat was natuurlijk puur toeval, maar wel een mooie aanleiding om de toekomst van onze parochies in het algemeen en van onze kerkgebouwen in het bijzonder eens in een breder publiek bespreekbaar(der) te maken.

Diocesane Handreiking toekomst kerkgebouwen

De herstructurering van parochies is afgelopen jaren in een stroomversnelling gekomen. Van 360 zelfstandige parochies heeft het kerkelijk landschap in ons bisdom zich ontwikkeld naar zo'n 50 parochiefederaties en fusieparochies. Een onderwerp dat in het kader van de herstructurering steeds de aandacht vraagt, is de toekomst van de kerkgebouwen. Om daar eens specifiek over na te denken resp. beleid op te maken publiceerde het bisdom op 18 oktober j.l. een Handreiking. Deze is het resultaat van een uitvoerige gedachtewisseling die afgelopen jaar heeft plaatsgevonden in diverse gremia van het bisdom. Ook Mgr. Smeets heeft, voordat hij terugtrad als bisschop, aan deze gesprekken deelgenomen en de voorgestelde lijn van harte onderschreven. In die zin wordt er geen nieuw beleid geformuleerd, maar uitvoering gegeven aan een beleidslijn die al veel eerder is ingezet. Zeker tegen de achtergrond van de allesbehalve florissante situatie van de Kerk in onze streken is nadenken over de toekomst van de kerkgebouwen geen overbodige luxe. Volgens het Kaski telt ons bisdom momenteel 602.000 katholieken, verdeeld over 280 parochies en 293 kerkgebouwen. Vorig jaar waren er in die kerkgebouwen ieder weekend 280 vieringen die gezamenlijk 19.500 bezoekers trokken. Het aantal doopsels bedroeg vorig jaar 2225, het aantal communicantjes 2810, het aantal vormelingen 1530, het aantal huwelijken 340, het aantal uitvaarten 2960. Het onderhoud en behoud van kerkgebouwen vormt een steeds grotere opgave voor de parochies, die daar vaak niet meer de financiële middelen voor hebben. Door het teruglopend kerkbezoek worden sommige kerken nog maar heel beperkt gebruikt. De handreiking zegt daarover dat *“het aantal kerkgebouwen in overeenstemming moet worden gebracht met de geloofsgemeenschap die we op dit moment zijn”*. Het bisdom Roermond heeft tot nu toe altijd gekozen voor de weg van de geleidelijkheid als het om sluiten van kerken gaat. *“Door pas over de toekomst van een kerkgebouw na te denken op het moment waarop openhouden echt niet meer gaat”*, aldus de toelichting van het bisdom, *“blijven we steeds achter de feiten aanlopen. Wat we graag willen, is dat kerkbesturen – als eigenaars van de kerkgebouwen – proactief een visie ontwikkelen wat voor soort parochie ze willen zijn en hoeveel kerken ze daarvoor nodig denken te hebben ... Het is niet de bedoeling om zoveel mogelijk kerken te sluiten, maar ook niet om zoveel mogelijk kerken open te houden, het gaat erom de kerkgebouwen pastoraal zo optimaal mogelijk in te zetten voor het parochiële leven”*.

Willibrordzondag

In katholiek Nederland heet de zondag rond 7 november Willibrordzondag. Die dag wordt sinds 1949 bijzondere aandacht gevraagd voor de oecumene, het streven naar eenheid onder alle christenen. Afgelopen maand vond in Rome de 16^e Algemene Bisschoppensynode plaats rond het thema 'synodaliteit'. Paus Franciscus heeft die synode, die sinds haar instelling door paus Paulus VI in 1965 een permanent orgaan is en een belangrijke schakel in het bestuur van onze Kerk, bewust willen inbedden in een breder synodaal proces. Hij wilde dat eerst naar alle katholieken werd geluisterd om te ontdekken wat de heilige Geest van de Kerk in het derde millennium vraagt. Maar ook andere christenen, gelovigen van andere godsdiensten en iedereen van goede wil is gevraagd om mee te denken. Een groots proces, dat dit jaar een beslissende fase inging met de eerste zitting van de synode zelf, die al is opgerekt naar een extra zitting volgend jaar. De input van andere christenen is dus expliciet gezocht. Velen zijn ingegaan op de uitnodiging van paus Franciscus om bij de start van de Algemene Bisschoppensynode te bidden voor de eenheid in en de toekomst van onze kerk. Met name vele jongeren namen deel aan de oecumenische gebedsdienst aan de vooravond van de synode op initiatief van Taizé en op uitnodiging van paus Franciscus ('Together'). Een hoopvol teken in een tijd waarin liefde, eensgezindheid en gezamenlijk optrekken zo nodig zijn (zie www.oecumene.nl).

Heilig jaar 2025

In 2025 wordt er in de katholieke kerk weer een Heilig Jaar gehouden. Een Heilig Jaar of Jubeljaar is een traditie in de katholieke kerk die teruggaat tot het jaar 1300 en gebaseerd is op een nog ouder Joods gebruik. Aanvankelijk werd een Jubeljaar eens in de 50 jaar gehouden en tegenwoordig eens in de 25 jaar. Het is een jaar om extra aandacht aan je geloof besteden, om te pelgrimeren en om een nieuwe start te maken. Een bekende traditie tijdens een Heilig Jaar is het plechtig openen van de zogeheten 'heilige deuren', waardoor pelgrims de vier grote basilieken in Rome kunnen betreden. Paus Franciscus heeft gelovigen uit de hele wereld uitgenodigd om tijdens het Heilig Jaar 2025 op bedevaart naar Rome te komen. Tijdens de meivakantie van dat jaar wordt er vanuit katholiek Nederland een nationale bedevaart naar Rome aangeboden. Pelgrims uit alle bisdommen en katholieke maatschappelijke organisaties trekken dan samen naar het graf van de apostelen Petrus en Paulus. Op het programma staat uiteraard een gezamenlijke viering in de Sint-Pieter, maar ook in de andere bekende basilieken. Daarnaast heeft ieder bisdom ook eigen vieringen in een van de vele kerken in Rome. Op woensdag in die week staat deelname aan de algemene audiëntie van de paus gepland. En heel misschien vindt er ook een aparte ontmoeting van de Nederlandse pelgrims met de paus plaats. Het internationale thema van het Heilig Jaar 2025 luidt: 'Pelgrims van de hoop'. Voorafgaand wordt als voorbereiding op het Jubeljaar in 2024 een jaar van gebed gehouden. In de loop van het jaar zal daar op diverse manieren aandacht voor worden gevraagd. Wie aan de nationale bedevaart naar Rome wil deelnemen, kan nu alvast de datum in zijn agenda reserveren: 26 april t/m 3 mei 2025. Meer informatie volgt op www.rome2025.nl

Walse familienamen in de Roerstreek (XV) - Noblesse

Dan familienaam Noblesse deed na de oorlog zijn intrede in de Roerstreek, toen Wim Noblesse (1938-1999) trouwde met een meisje uit St. Odiliënberg en zich hier vestigde en hier ook op slechts 60-jarige leeftijd kwam te overlijden; hij vond zijn laatste rustplaats in de schaduw van de basiliek. Wim was geboren en getogen in Haelen als zoon van Karel

Noblesse (1899-1988) en Maria van Hinsberg (1900-1989). De 'roots' van zijn vader liggen evenwel in Neer, waar zijn gelijknamige opa Karel Noblesse (1869-1935) geboren en getogen was. De vader van Karel senior, Jean Noblesse (1816-1894), staat er te boek als 'pompenmaker', Karels opa Charles Noblesse (1878-1826) als 'glazenmaker'. Het was Karels overgrootvader André Noblesse (1748-1826) die zich in 1776 als metselaar in Neer vestigde. Dat was toen hij trouwde met Lucia Boom (1851-1810) uit die plaats. Na haar vroegtijdige dood hertrouwde hij in 1812 met Leonora Wagemans (1759-1829), die bij haar doopsel - omdat ze onwettige dochter was - onder naam van haar moeder (Boonen) werd ingeschreven. Ze was weduwe uit een eerder huwelijk (1804) met (de uit Born afkomstige) Hendrik Geraets (1762-1808), op zijn beurt ook weduwnaar uit een eerder huwelijk (1787) met Johanna Franssen (1765-1803). André Noblesse kwam oorspronkelijk uit het Walenland, uit Villers-le-Bouillet, een gemeente even te noorden van Hoei (Huy) die halverwege de jaren tachtig van de vorige eeuw in het nieuws kwam als de eerste Belgische gemeente met een 'zwarte' schepen (wethouder): de oorspronkelijk uit Benin afkomstige Donat Ajanohun (1948). In 'Oos Naer' (17 [2015] nr. 66) lezen we over André Noblesse het volgende: komende uit Villers-le-Bouillet "trouwde (hij) in 1751 met de landbouwster Lucia Boom uit Neer en ze vestigden zich in Neer. De gezinsstaat van dit huwelijk wordt uitgebreid beschreven. Het huis waarin ze woonden kreeg de naam 'Waalshoes' (...). De familie Hermans en Kuijpers, afstammelingen van Andreas Noblesse en Lucia Boom, kregen de bijnaam 'Waal's'. De familie Hermans heeft ook in het 'Waalshoes' gewoond ofschoon dat bij de familie Kuijpers niet het geval was. De bijnaam 'Waal's' heeft het ruim 100 jaar in de families Hermans en Kuijpers in Neer volgehouden. In 2015 hebben enkele leden van de redactie speurwerk verricht in Villers-le-Bouillet naar de naam Noblesse, maar hebben helaas niets kunnen vinden wat betrekking zou hebben op deze naam". Als ouders van André Noblesse worden Jean Noblesse (1696-1766) en Jeanne de Stockais (1710-1761) genoemd. Die laatste naam kregen ze in het negentiende-eeuwse Neer blijkbaar maar moeilijk gespeld: 'Destrio' (1812) en 'Distrio' (1828). <https://www.oosnaer.nl/genealogie/persoon/014815/>.

wordt vervolgd

personalia

Op dinsdag 17 oktober j.l. overleed in Maastricht **Petrus Joannes (Piet) van Eijk (1936-2023)**, geboren in Montfort (waar zijn moeder vandaan kwam) maar - sinds het gezin na de oorlog naar de Oostelijke Mijnstreek was verhuisd - verder in Brunssum (Treebeek) opgegroeid, omdat zijn oorspronkelijk uit Linne afkomstige vader toch al sinds 1914 op staatsmijn Emma werkzaam was. Daar in Treebeek leerde hij ook de paters Conventuelen kennen die er een communiteit hadden en er een rectoraat (St. Barbara) leidden. Zo groeide zijn roeping en na zijn professie en priesterwijding in 1962 was hij als pater Electus op verschillende plaatsen werkzaam, met name als ziekenhuispastor in Würzburg (D). De laatste jaren verbleef hij in zorgcentrum De Beyart in Maastricht. De uitvaartdienst werd gehouden op woensdag 25 oktober j.l. in de parochiekerk van de H. Barbara te Brunssum (Treebeek), waarna de begrafenis volgde op het RK kerkhof aldaar.

Op dinsdag 24 oktober j.l. vierde emeritus-pastoor **Paul Pisters** van Montfort zijn 90^e verjaardag. Geboren en getogen in Voerendaal (Kunrade), werd hij in 1960 priester gewijd. Hij was achtereenvolgens kapelaan in Koningsbosch (1960-1970), in Brunssum-H. Gregorius (1970-1977) en van 1977 tot 2018 pastoor te Montfort. Inmiddels is hij ook al 63 jaar priester waarvan 41 jaar ten dienste van de parochie Montfort. Wie doet hem dat na?

Op vrijdag 26 oktober j.l. hielden we in de St. Catharinakerk van Montfort de uitvaartdienst voor **Wilhelmus Hubertus (Bair) Mooren (1936-2023)**. Geboren en getogen in Montfort zou hij eigenlijk timmerman zijn geworden, ware het niet dat zijn vader, die aan de Hoogstraat een kolenhandel annex graan- en kunstmesthandel runde, zijn hulp best kon gebruiken; zo rolde hij de zaak in. Zijn broer Sjeng (1929-2010) was hem daarin al voorgegaan. Die zaak zouden ze na de vroegtijdige dood van hun vader in 1957 ook overnemen. Het was hard werken, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, zakken van wel 100 kg. aanvoerend vanaf het station in Maasbracht (Brachterstatie) en vanaf de haven in Stein. Nadat het met de kolen minder werd, kwamen er veevoer en bestrijdingsmiddelen voor in de plaats, terwijl ze er ook nog bouwmaterialen als zand, grind en cement verhandelden. Uiteindelijk zou de zaak naar de Vinkesteeg worden verplaatst, terwijl Bair en Sjeng de ouderlijke woning aan de Hoogstraat bleven bewonen. Het zware werk eiste zijn tol, zodat beiden vroegtijdig arbeidsongeschikt werden en ze de zakelijke activiteiten noodgedwongen overdroegen aan een grotere onderneming (Agro-Dyn). Uiteindelijk kwam de zaak een jaar of vijf geleden weer helemaal in handen van de familie toen neef Huub en diens zoon Luuk de zaak overnamen (Mooren Kunstmest- en Veevoederhandel). Na de dood van zijn broer Sjeng begin 2010 bleef Bair alleen achter in het ouderlijk huis aan de Hoogstraat. Iets wat op een beroerte leek was er vijf jaar later de oorzaak van dat hij in het ziekenhuis belandde. Het werd ook de aanleiding om het huis aan de Hoogstraat te verruilen voor een servicewoning aan de Dijkhof. Toen hij ook geestelijk achteruit begon te gaan kreeg hij begin 2021 een plekje in het nabij gelegen Maison Molenbeecke. Daar had hij nog een mooie tijd tot enkele weken geleden toch duidelijk begon te worden dat het einde in zicht begon te komen. Op vrijdag 20 oktober j.l. was het zover en maakte hij de overgang van het aardse naar het hemelse. Na de uitvaartmis legden we hem op het RK kerkhof bij zijn broer Sjeng te rusten.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl